

Miljøgodkendelse

Obbekjærvej 93, 6760 Ribe

16. august 2023

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

Oplysninger om husdyrbruget og ansøgningen

Husdyrbruget		Konsulent	
Husdyrbrugets CVR-nummer	43571028	Konsulent Cvr	27428843
Husdyrbrugets navn	Obbekjærvej 93	Konsulent virksomhedsnavn	SAGRO I/S
Beliggenhedsadresse	Obbekjærvej 93	Konsulent navn	Katrine Falster-Hansen
Postnummer	6760	Konsulent adresse	Majsmarken 1
By	Ribe	Konsulent postnummer	7190
Ansøger		Konsulent by	Billund
Ansøger navn	Hendrik Kool	Konsulent telefon	76602189
Ansøger adresse	Obbekjærvej 87	Konsulent email	kfh@sagro.dk
Ansøger postnummer	6760	Ejendom	
Ansøger by	Ribe	Ejendomsnummer	5610315200
		CHR numre	45597

Sag nr.: 23/1547

Sagsansvarlig: Thomas Løkkebø

Skema nr.: 237.745, version 3

Indsendt dato: 12-01-2023

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
KOMMUNENS AFGØRELSE	4
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	9
MEDDELELSESPLIKT	9
ØVRIGE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE	10
KLAGEVEJLEDNING.....	10
KOMMUNENS VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR VILKÅR	12
INDLEDNING	12
GENERELLE FORHOLD	12
Godkendelsens omfang	12
Tidligere godkendelser	12
Samdrift med andre husdyrbrug.....	12
HUSDYRBRUGETS INDRETNING OG DRIFT	13
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal.....	13
Foder	14
Husdyrgødning	14
Spildevand/restvand.....	14
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	15
Faste afstandskrav og planmæssige forhold	15
Landskab og kulturmiljø.....	15
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNING AF OMGIVELSERNE	17
Ammoniåkpåvirkning af naturområder og beskyttede arter	17
Lugt	20
Transporter	21
Støj.....	21
Støv, fluer og skadedyr.....	22
Lys.....	23
Driftsforstyrrelser og uheld.....	23
RESSOURCER, AFFALD OG DØDE DYR	23
Ressourcer	23
Affald	23
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	24
ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	24
SAMLET VURDERING.....	24
OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING	25
BILAG 1: LANDSKABSANALYSE	26
BILAG 2: MILJØKONSEKVENSRAPPORT.....	32

Indledning

Hvad drejer sagen sig om?

Esbjerg Kommune har modtaget en ansøgning om en §16a miljøgodkendelse. Husdyrbruget på Obbekjærvej 93, 6760 Ribe søger om at etablere en ny kostald, en mødding og to fodersiloer.

Offentliggørelse

Forslaget til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i 30 dage. I forbindelse med den offentlige høring er der kommet bemærkninger fra omboende. De indkomne bidrag, og Esbjerg Kommunes bemærkninger til disse, fremgår af miljøgodkendelsens afsnit "Offentliggørelse og høring".

Læsevejledning

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder landskab og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Miljøgodkendelsen er opdelt i 3 dele:

- Del 1: Kommunens afgørelse
Fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrbruget. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.
- Del 2: Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår
Indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og en begrundelse for de stillede vilkår.
- Del 3: Miljøkonsekvensrapport
Indeholder en miljøkonsekvensrapport, som er udarbejdet af ansøgers rådgiver. Rapporten beskriver mere detaljeret driften af husdyrbruget. Rapporten indeholder også en beskrivelse og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som driften af husdyrbruget giver anledning til.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 2.

Kommunens afgørelse

Esbjerg Kommune meddeler miljøgodkendelse til kvægbruget på Obbekjærvej 93.

Godkendelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 1.026 m² til 5.290 m².
- Etablering af kostald på 5.440 m² vest for de eksisterende stalde.
- Etablering af møddingsplads på 20*15 m og 280 m² gødningsareal.

Godkendelsen meddeles efter § 16a, stk. 1 i husdyrbrugloven¹.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i afsnittet "Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår".

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og den medsendte miljøkonsekvensrapport. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Stald navn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Ny stald	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb og Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse.	4.400
Kviestald	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	890

2. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealet størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.
3. Der skal senest en måned efter ibrugtagning af nyt produktionsareal indsendes målfaste tegninger af produktionsarealet. Med ibrugtagning menes, at der er indsat dyr på produktionsarealet.

Indretning og drift

4. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
5. Husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

6. Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
Gyllebeholder, 2.200 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	510 m ²
Gyllebeholder 1.200 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	320 m ²
Møddingsplads (ny), total areal 300 m ²	Kvæg, heste, får og geder	280 m ²

7. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, så spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
8. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Spildevand

9. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye stald og møddingen, skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.

Landskabelige værdier

10. Kostalden må højst være 10,5 meter høj og skal opføres med grå bølgecement tagplader og gavle i mørkegrønne stålplader.
11. Eksisterende beplantning (blå streg jf. kort 3) skal bevares og vedligeholdes og om nødvendigt genplantes.

Ammoniakfordampning

12. I den nye kostald (Ny stald jf. figur 1 i miljøkonsekvensrapporten) skal produktionsarealet etableres med faste, drænede gulve med skraber. Gulv støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajlefløb og lysningsarealet til ajlefløb må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal. Der skal foretages skrabninger hver 2. time og skraberer skal være forsynet med timer. Tværgange som ikke skrabes automatisk skal hver dag rengøres manuelt 2-3 gange.

Enhver form for driftsstop af skraberer skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura eller lignende der dokumenterer, at skraberer/robotskraberer er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.

13. I kostalden (Ny stald jf. figur 1 i miljøkonsekvensrapporten) må der også etableres dybstrøelse.

Lugt

14. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
15. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg (foderbord, krybber og lignede) holdes rene.

Støj

16. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

17. Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.
18. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
19. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

20. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

21. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
22. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

23. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.
24. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 22:00-06:00 slukkes eller sænkes til 25 lux, medmindre der arbejdes i stalden.

Uheld

25. Der skal forefindes en beredskabsplan, som kan fremvises på forlangende. Beredskabsplan skal fastlægge, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Råvarer og hjælpestoffer

26. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
27. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
28. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

29. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.

30. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ophør

31. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Udnyttelse og bortfald

En godkendelse efter §16a bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelesespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 16. august 2023 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (<https://dma.mst.dk>) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunes hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoeringsportal>)).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 15. september 2023.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af godkendelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår

Indledning

Husdyrbruget på Obbekjærvej 93 har søgt en miljøgodkendelse efter husdyrlovens §16a.

Ansøgningen er indsendt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk. Som en del af ansøgningen har ansøger udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, der beskriver og vurderer husdyrbrugets påvirkninger af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 2.

Denne del af godkendelsen indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten og en begrundelse for de stillede vilkår.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning².

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været dialog med ansøger. I de tilfælde hvor Esbjerg Kommune supplerer ansøgers miljøvurdering eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering, vil dette fremgå af nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Godkendelsens omfang

Husdyrbruget søger om at etablere en ny kostald, en mødding og to fodersiloer.

For at Esbjerg Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Esbjerg Kommune.

Tidligere godkendelser

Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt.

Samdrift med andre husdyrbrug

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugenes godkendes samlet.

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at udover Obbekjærvej 93 ejer og driver Hendrik Kool også Obbekjærvej 87. De to husdyrbrug er beliggende med en afstand på ca. 170 m mellem de eksisterende bygninger. Ved det ansøgte placeres den nye kostald mellem de eksisterende bygninger, så der fremadrettet vil være ca. 75 meter mellem bygningssættene.

---

² Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Husdyrbrugene er ikke teknisk forbundne, da begge anlæg har sædvanlige landbrugsmæssige funktioner, dvs. stalde til dyr og gødningsopbevaring (gyllebeholdere). Begge anlæg vil derfor hver især kunne drives uden det andet anlæg.

Anlæggene er heller ikke driftsmæssigt forbundne, da de kan drives hver for sig.

Af miljøkonsekvens rapporten fremgår det, at miljøpåvirkningerne fra de to ejendomme kan beregnes og vurderes hver for sig, og at dette indikerer, at anlæggene heller ikke er forureningsmæssigt forbundne.

Esbjerg Kommune vurderer at anlæggene ikke er teknisk eller driftsmæssigt forbundne. Grundet disse forhold, skal der ikke ske samlet godkendelse af de to anlæg.

Husdyrbrugets indretning og drift

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for indretning og drift af de enkelte stalde. Der er angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år.

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Accept efter anmeldeordningen til at ændre dyretype. Afgørelsen er meddelt oktober 2014.
- Accept af forhåndsansøgning december 2006.

Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt. Produktionsarealet i nudrift og 8-års drift er angivet som nettoareal, dvs. at nakkebomsarealer og drikkekar er fraregnet.

Ansøgt drift:

Produktionsarealet i ansøgt drift er angivet som nettoareal, hvor bygningens samlede areal er 5.440 m² og produktionsarealet er 4.400 m².

Størrelsen af produktionsarealet, dyretyper og staldsystem danner grundlag for de beregninger, der foretages i ansøgningskemaet. Der stilles derfor vilkår, der fastholder disse forudsætninger så det sikres, at miljøpåvirkningen fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Ved det ansøgte ønskes der både dybstrøelse og fast drænet gulv i kostalden.

Da ansøger ikke endeligt har besluttet hvor meget der skal være af hvert staldsystem, godkendes stalden er der beregnet emissioner på baggrund af det mest forurenede staldsystem (fast drænet gulv). Vilkår stilles så samlet areal fastholdes, men der kan vælges mellem både fast drænet gulv og dybstrøelse.

I staldene er der valgt en fleksgruppe alle kvæg under dyretype. Det betyder, at der på produktionsarealerne frit kan skiftes mellem alle type kvæg.

Foder

Opbevaring af foder er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten er der angivet oplysninger om gødningslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøgodkendelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor i forbindelse med miljøtilsyn mulighed for at følge op på, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Spildevand/restvand

Ansøger har redegjort for afløbsforhold i miljøkonsekvensrapporten.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Da der sker nybyggeri, stilles der vilkår om, at der skal indsendes en afløbsplan, der beskriver afløbsforholdene fra dette, når byggeriet er etableret.

På nuværende tidspunkt nedsives tagvand/overfladevand. Hvis tagvand/overfladevand på et senere tidspunkt ønskes afledt til vandløb, forudsætter dette en udledningstilladelse, og hvis eksisterende fælles rørledninger anvendes, skal der desuden søges om tilladelse til medbenyttelse i henhold til vandløbsloven.

Husdyrbrugets beliggenhed

Faste afstandskrav og planmæssige forhold

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

Esbjerg Kommune har gennemgået ansøgers oplysninger og er enig med ansøger i, at de gældende afstandskrav er overholdt.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Landskab og kulturmiljø

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af landskabet.

Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering. I forbindelse med vurderingen skal der foretages en afvejning af på den ene side placeringen af det øn-

skede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Placering og erhvervsmæssig nødvendighed:

Vurderingen af ansøgninger om opførelse af erhvervsmæssigt nødvendige bygninger skal ske med skyldigt hensyn til, hvad der er økonomisk og funktionelt muligt og forsvarligt.

Der vurderes at være et reelt behov for at etablere den nye kostald, da der på ejendommen ikke er eksisterende bygninger, der med fordel kan renoveres og indrettes til formålet.

Produktionsarealet på Obbekjærvej 93 udvides ved det ansøgte projekt fra 1.026 m² til 5.290 m² i kvæg. Strukturudviklingen i landbruget går mod større husdyrbrug, men et husdyrbrug af denne størrelse i kvæg vurderes ikke at være usædvanlig stort efter danske forhold.

De nye driftsbygninger opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse på Obbekjærvej 93, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør én helhed.

Efter udvidelsen udgør det samlede bygningsareal på ejendommen ca. 0,8 ha. Medtages arealet mellem og omkring bygningerne udgør det samlede areal i stedet ca. 1,2 ha.

Ansøger ejer udover Obbekjærvej 93 også Obbekjærvej 87, hvor der ligeledes er produktion af kvæg. Der opføres ikke driftsbygninger i forbindelse med udvidelsen, der kan betegnes som fællesanlæg for ejendommene.

Esbjerg Kommune finder, at der ikke er noget usædvanligt ved de nye bygninger, der arkitektonisk opføres som andre stalde.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom.

Landskabelige hensyn og vurdering

I forbindelse med byggeriet af nye anlæg er der foretaget en landskabsanalyse. Denne er vedlagt i sin helhed i bilag 1. De vigtigste uddrag af landskabsanalysen er gengivet herunder.

Konklusion

Det vurderes, at det ansøgte byggeri, med de stillede vilkår, ikke er i strid med landskabsbindinger i kommuneplanen.

Merpåvirkningen af det omkringliggende landskab vurderes at være ubetydelig, og det vurderes, at det ansøgte med følgende stillede vilkår, kan indpasses i landskabet:

Vilkår til ansøgte

Stalde:

- Kostalden må højst være 10,5 meter høj og skal opføres med mørkegrå sandwichtagplader og gavle i mørkegrå stålplader.

Beplantning ved nybyggeri:

- Eksisterende beplantning (blå streg jf. kort 3) skal bevares og vedligeholdes og om nødvendigt genplantes.

Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne

Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder³.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁴.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af naturområder. Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 3.902,6 kg NH₃/år til 5.381,2 kg NH₃/år.

Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.500 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

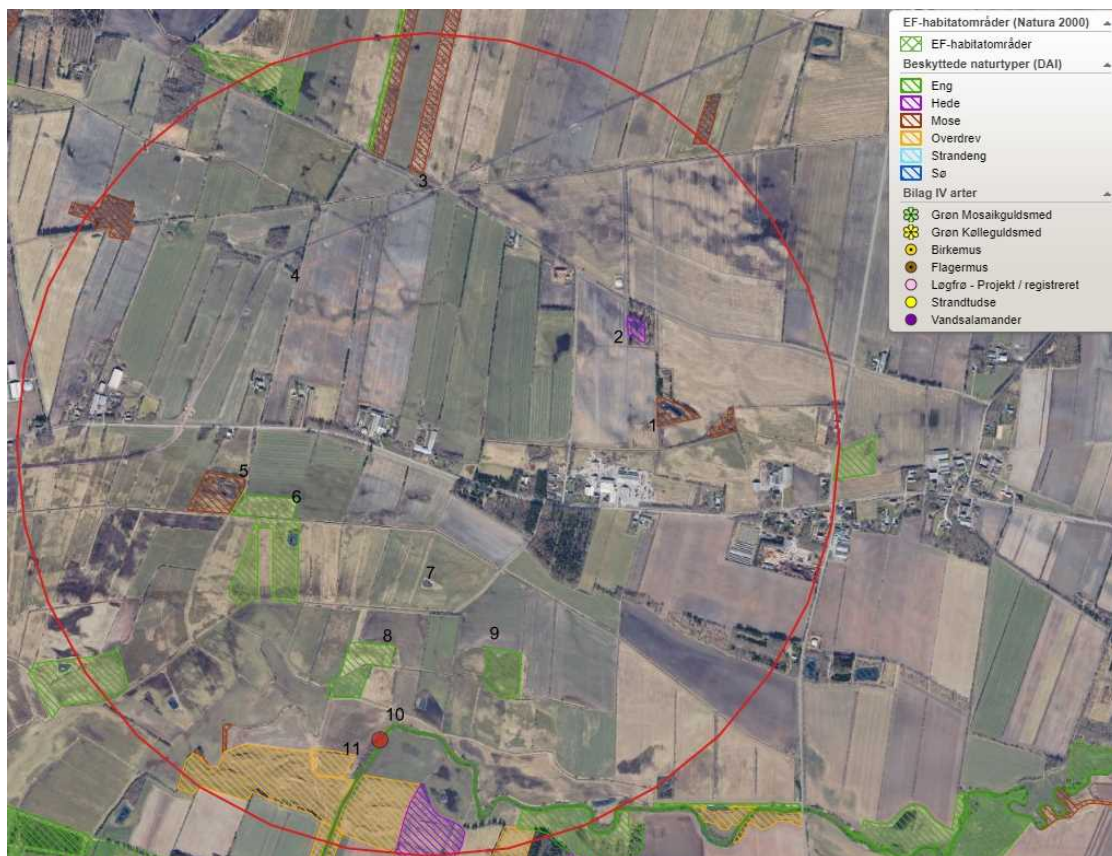
Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

---

³ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁴ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kort 2: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

I tabel 1 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	Mose	0,5	0,7	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
2	Hede	0,5	0,7	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
3	Mose	0,1	0,2	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
4	Sø	0,1	0,1	Ej kategori	Ej relevant	-
5	Mose	0,4	0,6	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
6	Eng	0,4	0,5	Ej kategori	Ej relevant	-
7	Sø	0,1	0,1	Ej kategori	Ej relevant	-
8	Eng	0,1	0,1	Ej kategori	Ej relevant	-
9	Eng	0,1	0,1	Ej kategori	Ej relevant	-
10	Åløb (N2000)	0,0	0,0	Ej kategori	Ej relevant	-

1 1	Overdrev	0,0	0,1	2	Ej relevant	Maksimal tilladt totaldeposition på 1 kg N/ha/år.
Bilag IV arter						
	Naturpunkt / art	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
-	-	-	-	Ingen i nærheden		
Internationale naturbeskyttelsesområder						
	Navn/nr på int. naturområde	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
	Habitatområde nr 78 - Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde	0,0	0,0	Punkt 10 på kortet angiver nærmeste habitat område (Ribe å). Belastningen er 0,0, så det vurderes alle beskyttelsesniveauer mht. kategori 1 natur overholdes.		

Tabel 1. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 1-3 natur overholdt.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, troid-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau,

⁵ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵ – til brug i administration og planlægning

der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægtes gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår lugtberegningerne og det er vurderet, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået lugtberegningerne.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Lundvadvej 5, 6760 Ribe. Nærmeste samlede bebyggelse er også Lundvadvej 5, 6760 Ribe, mens nærmeste byzone er Ribe. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne er korrekte.

Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Esbjerg Kommune er derfor enig med ansøger i, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, og at husdyrbruget derfor ikke forventes at give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Samtidig stilles der vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande.

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle og når der håndteres fast husdyrgødning.

I miljøkonsekvensrapporten er gødningshåndteringen beskrevet.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning og omrøring af gylle, da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriften.

Transporter

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet antal transportere i nudrift og ansøgt drift. Der er også en beskrivelse af til- og frakørselsforhold.

Esbjerg Kommune er enig med ansøger med hensyn til transportere.

Rystelser

På et husdyrbrug er det primært transportere der kan give anledning til rystelser. I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet rystelser.

Esbjerg Kommune er enig med ansøger i, at rystelser i forbindelse med driften af husdyrbruget ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjkloder på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, ventilation, ensilering, foderblanding, intern transportere, korntørring og lignende.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet de forskellige støjkilder på husdyrbruget, med angivelse af hvornår og hvor længe støjkilderne er i drift.

Esbjerg Kommune supplerer ansøgers vurdering med følgende:

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøgodkendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i afgørelse nr. 18/05004 vurderet, at det i sager efter husdyrbrugloven som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt at fastsætte støjvilkår med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, idet afstanden til nærmeste naboer oftest vil betyde, at støjgrænserne netop må forventes at kunne overholdes. Det vil således typisk ikke være nødvendigt at foretage støjberegninger eller støjmålinger udført som "Miljømåling – ekstern støj" ved vurdering af støjgener fra et husdyrbrugs almindelige drift.

Esbjerg Kommune finder det sandsynligt, at støjgrænserne vil kunne overholdes med den planlagte drift, da der i ansøgningen ikke er konkrete forhold eller særlige problemstillinger der gør, at afstanden til naboer ikke i sig selv skulle medføre, at støjgrænserne må forventes overholdt.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af husdyrbrugets støjbelastning i omgivelserne udføres på husdyrbrugets bekostning.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for støvgener.

Esbjerg Kommune er enig i ansøgers vurdering af, at husdyrbruget kan drives uden at medføre væsentlige støvgener. I vurderingen er der lagt vægt på afstanden til naboer og transportvejenes placering.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for bekæmpelsen af fluer og skadedyr.

Esbjerg Kommuner vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles der samtidig vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Desuden stilles der et generelt vilkår om, at husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Lys

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for belysning.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Ansøger har redegjort for forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger i miljøkonsekvensrapporten.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøgodkendelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

For at imødegå uheld, stilles der til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvornår og hvordan der skal reageres. Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal revideres årligt, at planen skal kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende, og at planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte.

For at minimere uheld ved ophør af driften af husdyrproduktionen, stilles der vilkår om tømning og rengøring af produktionsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg m.m. samt bortskaffelse af affald.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Ressourcer, affald og døde dyr

Ressourcer

Husdyrbrugets brug af ressourcer er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende bedrifter, og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af de forskellige affaldsfraktioner er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Affaldet skal kildesorteres, og genbrugeligt affald må således ikke bortskaffes sammen med f.eks. forbrændingsegnet affald.

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Esbjerg Kommune, at affald ikke vil have en væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet hvis affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes affaldsregulativer (husholdningsaffald/erhvervsaffald).

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalieaffald.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr⁶.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emissionen fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at BAT emissionsniveauet er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået beregningerne og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger der ligger til grund for beregningerne. Esbjerg Kommune er således enig med ansøger i, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgningen anvendes følgende virkemidler:

- Fast drænet gulv
- Dybstrøelse

Alternative muligheder

Miljøkonsekvensrapporten indeholder en beskrivelse af den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt inkl. hovedårsagen til de valgte løsninger.

Samlet vurdering

Husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte påvirkning af miljøet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

---

⁶ Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring af døde produktionsdyr

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Offentliggørelse og høring

Forudgående inddragelse af offentligheden

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx den 13. marts 2023.

Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til ansøgningen, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. Kommunen har i forbindelse med annonceringen ikke modtaget bemærkninger til ansøgningen.

Høring af udkast til afgørelse

Et udkast til miljøgodkendelse har været i høring i perioden fra den 27. april 2023 til den 30. maj 2023. Der er foretaget høring af naboer og omboende indenfor en afstand af ca. 541 m fra husdyrbruget.

I forbindelse med høringen har kommunen modtaget høringssvar fra ejendommene Lundvadvej 1, 2, 5 og 6.

Ansøger har efterfølgende afholdt et møde med naboerne hvor kommunen også var repræsenteret.

Nedenfor er en præsentation og vurdering af de modtagne bemærkninger.

Under "Synspunkter" er der refereret synspunkter fra naboernes bemærkninger som har relevans for det pågældende emneafsnit.

Under "Vurdering" foretages en faglig vurdering af synspunkterne.

Til sidst foretages der en samlet vurdering af de indkomne kommentarer, herunder om der skal ske justeringer af afgørelsen.

Indsigelser mod fluer fra Lundvadvej 1, 2, 5 og 6

Synspunkter

Det fremgår af alle indsigelser i sagen, at man er bekymret for fluegener. Det fremgår at der tidligere har være fluegener.

Vurdering

Der er i sagen sat vilkår til at regulere fluegener. Herunder vilkår 22 af hvilket der fremgår at:

Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Der blev som nævnt afholdt et møde mellem ansøger og de omboende. Her deltog kommunen også. På mødet beskrev kommunen de krav der er til fluebekæmpelse, herunder kravet om overdækning af mødding, fluebekæmpelse og opretholdelse af god staldhygiejne.

Det er kommunens vurdering, at såfremt husdyrbruget foretager fluebekæmpelse, opretholder en god staldhygiejne og overdækker fast møg, bør fluegenerne være begrænsede og tålelige.

Det bemærkes at kommunen er tilsynsmyndighed med hensyn til fluegener.

Indsigelser mod lugt

Synspunkter

Flere af indsigelserne omhandler bekymring for fremtidige lugtgener.

Vurdering

Esbjerg Kommune har i sin vurdering af lugtgener for omgivelserne, henholdt sig til kriterierne for lugt, som er fastlagt i husdyrloven med tilhørende bekendtgørelse.

Desuden har Esbjerg Kommune set på, om der er særlige forhold ved ejendommens indretning eller drift som er væsentlige for vurderingen af lugt. Esbjerg Kommune har ikke fundet sådanne særlige forhold.

Der er beregnet en geneafstand på 128,1 meter til boligerne langs Lundvadvej. Korteste vægtede gennemsnitsafstand er 536 meter. Kriterierne for lugt er således overholdt.

Indsigelser mod støj

Synspunkter

Flere naboer nævner støj som en mulig gene. Der nævnes konkret transport støj og brøl fra dyrene.

Vurdering

Esbjerg Kommune vurderer at ejendommen med sin beliggenhed adskillige hundrede meter fra omboende, og med skærmvirkning for nybyggeriets vedkommende, ikke vil give anledning til væsentlig støjpåvirkning for omboende.

Med hensyn til transportstøj bemærkes det, at ejendommens indkørsel er placeret 450 meter fra nærmeste bolig på Lundvadvej. Der kan således ikke forventes væsentlig støj herfra.

Transportstøj fra selve Obbekjærvej er støj fra det overordnede vejnet, som ikke skal tages i betragtning. Det bemærkes at Obbekjærvej er en forholdsvist tungt trafikeret landevej.

Indsigelser mod værditab

Synspunkter

En nabo bemærker at de er bekymret for tab af ejendomsværdi.

Vurdering

Esbjerg Kommune bemærker her til, at Miljø- og Fødevareklagenævnet ved flere lejligheder har slået fast, at kommunerne i administrationen af husdyrbrugloven ikke kan tage hensyn til muligt tab af ejendomsværdi.

Indsigelser mod støv og skadedyr

Synspunkter

Gener fra støv og skadedyr omtales.

Vurdering

Esbjerg kommune vurderer med hensyn til støv, at afstanden til omboende er så stor, at der ikke realistisk set kan forventes støvgener.

Med hensyn til skadedyr, som i al væsentlighed vil være rotter, er der stillet vilkår om bekæmpelse og håndtering.

Det bemærkes yderligere, at rottebekæmpelse indgår i kommunens regelmæssige miljøtilsyn med ejendommen.

Samlet vurdering indsigelserne

Det er Esbjerg Kommunes samlede vurdering, at der ikke i indsigelserne påpeges forhold, som kan føre til at afgørelsen ændres.

Bilag 1: Landskabsanalyse

Landskab og erhvervmæssig nødvendighed

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug fremgår det, at det påhviler kommunen at varetage hensynet til de landskabelige værdier. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Projektbeskrivelse

Der bygges en kostald på 4.400 m² (32*170 m) og en mødding på 300 m² (20*15 m).

Møddingen har karakter af en plads med lave sider. Dens landskabelige påvirkning er ubetydelig.

Ansøger oplyser følgende om materiale og farvevalg:

	Grundplan ca.	Bygningshøjde ca.	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
Kostald	4.400 m ²	10,5 m	20°	Tag: grå bølgecementplader. Gavle: mørkegrønne stålplader. Sider: Betonsokkel og lyse gardiner.	Køer

Kortet herunder viser placering af det ansøgte og de øvrige bygninger.

Kort 3: Den nye kostald. Blå steger viser eksisterende læhegn der skal bevares.

Placering og erhvervsmæssig nødvendighed:

Vurderingen af ansøgninger om opførelse af erhvervsmæssigt nødvendige bygninger skal ske med skyldigt hensyn til, hvad der er økonomisk og funktionelt muligt og forsvarligt.

Der vurderes at være et reelt behov for at etablere nye kostald, da der på ejendommen ikke er eksisterende bygninger, der med fordel kan renoveres og indrettes til formålet.

Produktionsarealet på Obbekjærvej 93 udvides ved det ansøgte projekt fra 1.026 m² til 5.290 m² i kvæg. Strukturudviklingen i landbruget går mod større husdyrbrug, men et husdyrbrug af denne størrelse i kvæg vurderes ikke at være usædvanlig stort efter danske forhold.

De nye driftsbygninger opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse på Obbekjærvej 93, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør én helhed.

Efter udvidelsen udgør det samlede bygningsareal på ejendommen ca. 0,8 ha. Medtages arealet mellem og omkring bygningerne udgør det samlede areal i stedet ca. 1,2 ha.

Ansøger ejer udover Obbekjærvej 93 også Obbekjærvej 87, hvor der ligeledes er produktion af kvæg. Der opføres ikke driftsbygninger i forbindelse med udvidelsen, der kan betegnes som fællesanlæg for ejendommene.

Esbjerg Kommune finder, at der ikke er noget usædvanligt ved de nye bygninger, der arkitektonisk opføres som andre stalde.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "34-020-010 - Landområde nord for Obbekær" i Esbjerg Kommuneplan 2022-34. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende.

Bindinger

- KP 22-34 Landskabskarakterområder (561.13)
- KP 22-34 Større sammenhængende landskaber
- KP 22-34 Større uforstyrrede landskaber
- KP 22-34 Værdifuldt Landskab

Landskabskarakterområde

Husdyrbruget er beliggende inden for landskabskarakterområde nr. 561.13 – Fæsted og Kalvslund Mose. Indenfor landskabskarakterområderne skal landskabets karakter understøttes og udvikles. Særlige natur- og kulturhistoriske værdier skal søges bevaret.

Værdifulde landskaber

De værdifulde landskaber udgør de mest sårbare og unikke landskaber i kommunen og er landskaber, der i særlig grad skal beskyttes og bevares.

De værdifulde landskaber skal som hovedregel friholdes for alt byggeri og anlæg. Undtagelsen er byggeri og anlæg, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af en landbrugs- eller skovbrugsejendom idet de primære erhverv har en særstatus i det åbne land. Barmarksprojekter og ikke erhvervsmæssigt nødvendige udvidelser af eksisterende ejendomme kan ikke ske inden for de værdifulde landskaber.

Nødvendigt byggeri og anlæg skal tilpasses landskabet ved placering, skala, arkitektur, materiale- og farvevalg, beplantning samt belysning. Tekniske anlæg skal indpasses bedst muligt i terrænet og vigtige ind- og udsigtskiler skal friholdes. Tilpasning skal ske med udgangspunkt i landskabskarakterkortlægningen og særligt de sårbarheder, der er beskrevet i analysen. Karakterkortlægningen er udarbejdet ud fra en fast metode. Ved at tage udgangspunkt i karakterkortlægningen sikres det, at vilkår og krav om tilpasning stilles på et ensartet grundlag på tværs af kommunen.

Større sammenhængende landskaber

Byggeri og anlæg herunder store husdyrbrug, der ikke kan placeres uden for de større sammenhængende landskaber, skal søges placeret og tilpasset, så de ikke ødelægger muligheden for at opleve de store sammenhængende landskaber. Særligt omkring ådalene skal der være fokus på, at byggeri kan skabe barrierer, der spærrer for visuelle sammenhænge. Ved tilpasning forstås placering, skala, arkitektur, materiale- og farvevalg, beplantning samt belysning. Tilpasning skal ske med udgangspunkt i landskabskarakterkortlægningen og særligt de sårbarheder, der er beskrevet i analysen.

Større uforstyrret landskab

De større uforstyrrede landskaber udgør de visuelt mest uberørte dele af det åbne land.

Det åbne land præges mange steder af store trafikanlæg, master, vindmøller eller store produktionsanlæg. Der er få steder tilbage, hvor det er muligt at opleve et uforstyrret landskab uden dominerende anlæg og aktiviteter. Det er vigtigt at sikre, at der ikke sker unødige indgreb i de tilbageværende større uforstyrrede landskaber.

Topografi

Det ansøgte er beliggende i kote 6 på hedesletten mellem Rødding og Toftlund Bakkeø. Terrænet er forholdsvis fladt omkring anlægget, men stiger svagt mod nord og falder mere udtalt mod syd. Generelt fremstår terrænet dog fladt.

Synlighedsberegning:

Esbjerg Kommune har vha. af et værktøj baseret på Danmarks højdemodel foretaget beregninger, der illustrer hvor synligt den ansøgte stald er i landskabet inden for en radius af 3 km, se kort 4. Værktøjet beregner synligheden af et punkt med en angivet specifik højde.

Beregningen viser, at det ansøgte byggeri primært er synligt inden for kort afstand, men at det enkelte steder også er synligt på længere afstand (op til 3 km) fra især sydlig retning. Der er ikke indsigt til byggeriet fra de nærmeste landsbyer (Warming og Obbekjær).

Kort 4: Synlighed

Bevoksning

Bevoksningen i området er overvejende NS orienterede læhegn og enkelte småplantninger langs Obbekjærvej. Læhegnenes beskaffenhed er varierende som følge af den vindpåvirkning, der er i det vestligste Jylland. Strukturen i beplantningen er

desuden sådan, at gårdanlæggene er omkranset af beplantning, der historisk har haft til hensigt at skærme for vestenvinden.

Grundet de stedlige vækstforhold er hegnene i området langsomt voksende.

Når man færdes langs primært Obbekjærvej vil der med de nuværende bevoksningsforhold stort set ikke være indkig. Længere ude i terrænet, særligt mod syd, vil den nye kostalds sydlige gavl kunne anes.

Det vurderes at anlæggets synlighed afhænger af de eksisterende hegn mod vest, syd og øst. Det vurderes at der derfor er behov for, at der stilles vilkår om bevarelse af samme.

Bebyggelse

Bebyggelsen i området er placeret langs Obbekjærvej og består af beboelser og forskellige landbrugsejendomme, hvor af mange er af omtrent samme størrelse som det ansøgte. Det vurderes at der ikke med udvidelsen ændres væsentligt på bygningsstrukturen i området.

Infrastruktur/tekniske anlæg

Ansøgers ejendom er beliggende ved Obbekjærvej. Der er dog, pga. den stedlige beplantning, kun i begrænset omfang indkig til det ansøgte.

Karakterområdet er grundlæggende ikke sårbart overfor større tekniske anlæg, så længe anlæggene indpasses med afskærmende beplantning i det uforstyrrede landskab.

Kulturforhold

Umiddelbart nord for den ny kostald ligger der tre beskyttede diger. Det vurderes at det ansøgte vil kunne placeres, så der ikke sker tilstandsændring af digerne. Såfremt der med tiden opstår behov for plantning på de fredede diger, bemærkes det, at dette formentlig vil være dispensationskrævende.

Der findes ikke andre natur- eller kulturhistoriske spor i landskabet i umiddelbar nærhed af det ansøgte byggefelt.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at påvirke de stedlige kulturforhold væsentligt.

Sårbarhed

Landskabet er kendetegnet ved at være fladt og de store åbne flader der er friholdt for tekniske anlæg. Det ansøgte placeres ved den eksisterende bebyggelse langs Obbekjærvej, hvor ved der ikke rykkes ved strukturen og karakteren i landskabet. Landskabet er endvidere sårbart i forhold til ændring i de karakteristiske nord-sydgående læhegn. Heller ikke dette ændres ved det ansøgte.

Konklusion

Det vurderes, at det ansøgte byggeri, med de stillede vilkår, ikke er i strid med landskabsbindinger i kommuneplanen.

Merpåvirkningen af det omkringliggende landskab vurderes at være ubetydelig, og det vurderes, at det ansøgte med følgende stillede vilkår, kan indpasses i landskabet:

Vilkår til ansøgte

Stalde:

- Kostalden må højest være 10,5 meter høj og skal opføres med grå bølgecement tagplader og gavle i mørkegrønne stålplader.

Beplantning ved nybyggeri:

- Eksisterende beplantning (blå streg jf. kort 3) skal bevares og vedligeholdes og om nødvendigt genplantes.

Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Miljøkonsekvensrapport for Obbekjærvej 93

Heagergaard I/S

Obbekjærvej 93

6760 Ribe

Udarbejdet december 2022

Af miljørådgiver Katrine Falster-Hansen

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Ikke teknisk resumé.....	4
Basisoplysninger	5
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	5
Tidligere godkendelser	5
Biaktiviteter	5
IE-brug	5
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	6
Indretning og drift	6
Projektets erhvervsmæssige nødvendighed	10
Afløbsforhold	11
Foderopbevaring	12
Lys	12
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	13
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	13
Beliggenhed	14
Planforhold	14
Landskab.....	15
Afstandskrav	16
Naturområder.....	17
Ammoniakemission	17
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	18
Kategori 1-natur	18
Kategori 2-natur	18
Kategori 3-natur	18
§ 3 områder	18
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	20
National beskyttelse af arter af planter og dyr	20
Biodiversitet – Den danske Rødliste	21
Lugt	21
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	22

Støv	23
Fluer og skadedyr	23
Til- og frakørsels forhold.....	24
Rystelser	26
Støj.....	26
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	27
Forslag til egenkontrol.....	28
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	29
Grundvand	29
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	29
Affald	30
Døde dyr	31
Vand.....	31
Energi.....	32
Klima	32
BAT (ammoniak)	32
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	33
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgtes virkning på miljøet.....	34
Befolkningen og menneskers sundhed	34
Alternative løsninger	35
Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.	35
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	36

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver en planlagt udvidelse af Obbekjærvej 93, 6760 Ribe, beliggende i Esbjerg Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 2225 af 27/11/2021 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

Ikke teknisk resumé

Heagergaard I/S, Obbekjærvej 87, 6760 Ribe søger en § 16 a miljøgodkendelse på Obbekjærvej 93.

Der er med nærværende miljøkonsekvensrapport indsendt et skema i husdyrgodkendelse.dk med skema nr. 237745.

Der søges med nærværende ansøgning om opførelse af en ny kostald på 32 m x 170 m og med et produktionsareal på 4400 m². Derudover søges der om ny møddingsplads på 20 x 15 m. Nybyggeriet placeres i tilknytning til eksisterende anlæg, og der er afskærmning i form af tæt beplantning og eksisterende bygninger. Landskabet vurderes ikke at blive påvirket væsentligt med denne ansøgning. Nybyggeriet er erhvervs-mæssig nødvendigt for at skabe sammenhæng i Heagergaard I/S mælkeproduktion.

Med denne ansøgning søges der yderligere om opførelse af to fodersiloer. Placering af disse er vest for den nye kostald.

Ansøger ønsker med denne ansøgning at komme over på ny ordning (stipladsmodellen) samt at udnytte muligheden for at få størst mulig fleksibilitet i forhold til antal dyr og dyretype (ko, kvie, kalv osv.).

Lugtberegningerne viser, at lugtgenekriteriet til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

I ansøgningsmaterialet er der lavet en beregning af ammoniakemission til nærmeste kategori 1, 2 og 3 natur, og beregningerne viser, at beskyttelsesniveauet for kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt.

BAT-emissionsgrænseværdierne er overholdt.

Alle afstandskrav i § 6 og § 8 i Husdyrbrugloven er overholdt.

På husdyrbruget er der foretaget en række foranstaltninger for at sikre mindst mulig gene af støv, støj, fluer, lugt m.m. for omkringboende, og disse foranstaltninger er beskrevet i nærværende miljøkonsekvensrapport. Der forventes ikke særlige gener for de omkringboende i forbindelse med det ansøgte projekt.

Der sker ikke væsentlige miljømæssige påvirkninger i forbindelse med etablering af husdyrbruget, herunder at projektet ikke vil forringe beskyttede naturtyper og arter i og udenfor Natura 2000 områder.

Basisoplysninger

Husdyrbruget		Konsulent	
Bedrift Cvr	43571028	Konsulent Cvr	27428843
Husdyrbrugets navn	Obbekjærvej 93	Konsulent virksomhedsnavn	SAGRO I/S
Beliggenhedsadresse	Obbekjærvej 93	Konsulentnavn	Katrine Falster-Hansen
Postnummer	6760	Konsulentadresse	Majsmarken 1
By	Ribe	Konsulentpostnummer	7190
Ansøger		Konsulentby	Billund
Ansøgers navn	Hendrik Kool	Konsulenttelefon	76602189
Ansøgeradresse	Obbekjærvej 87	Konsulent-email	kfh@sagro.dk
Ansøgerpostnummer	6760	Ejendom	
Ansøgerby	Ribe	Ejendomsnummer	5610315200
Ansøgertelefon	28890517	CHR numre	45597
Ansøger-email	heagergaard87@gmail.com	Matrikler på ejendomsnummer	
		Matrikel: 10u - Obbekær By, Obbekær	
		Matrikel: 10b - Obbekær By, Obbekær	
		Matrikel: 10t - Obbekær By, Obbekær	
		Matrikel: 7h - Obbekær By, Obbekær	

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Udover Obbekjærvej 93, ejer og driver Heagergaard I/S naboejendommen Obbekjærvej 87. Afstanden mellem de to ejendomme, målt fra eksisterende staldbygning til nærmeste eksisterende staldbygning er ca. 170 m.

Anlæggene på de to ejendomme fungerer som uafhængige enheder, idet de ligger adskilt og kan skilles forureningsmæssigt ad, da miljøpåvirkningerne fra de to ejendomme kan beregnes og vurderes hver for sig. På baggrund af, at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16 c, imellem Obbekjærvej 93 og Obbekjærvej 87. Der ansøges derfor om en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Obbekjærvej 93.

Tidligere godkendelser

- Afgørelse om skift i dyretype fra 24. oktober 2014

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

IE-brug

Husdyrbruget er ikke kategoriseret som et IE-brug, da det er et kvægbrug.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige staldafsnit, dyretyper, staldsystemer og produktionsarealer.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Ny stald	5440	Naturlig ventilation	3 m	(#570744) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	4400
Kviestald	1783	Naturlig ventilation	3 m	(#570746) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	890
Sum						5290

Tabel 1. Husdyrbrugets fremtidige produktionsarealer

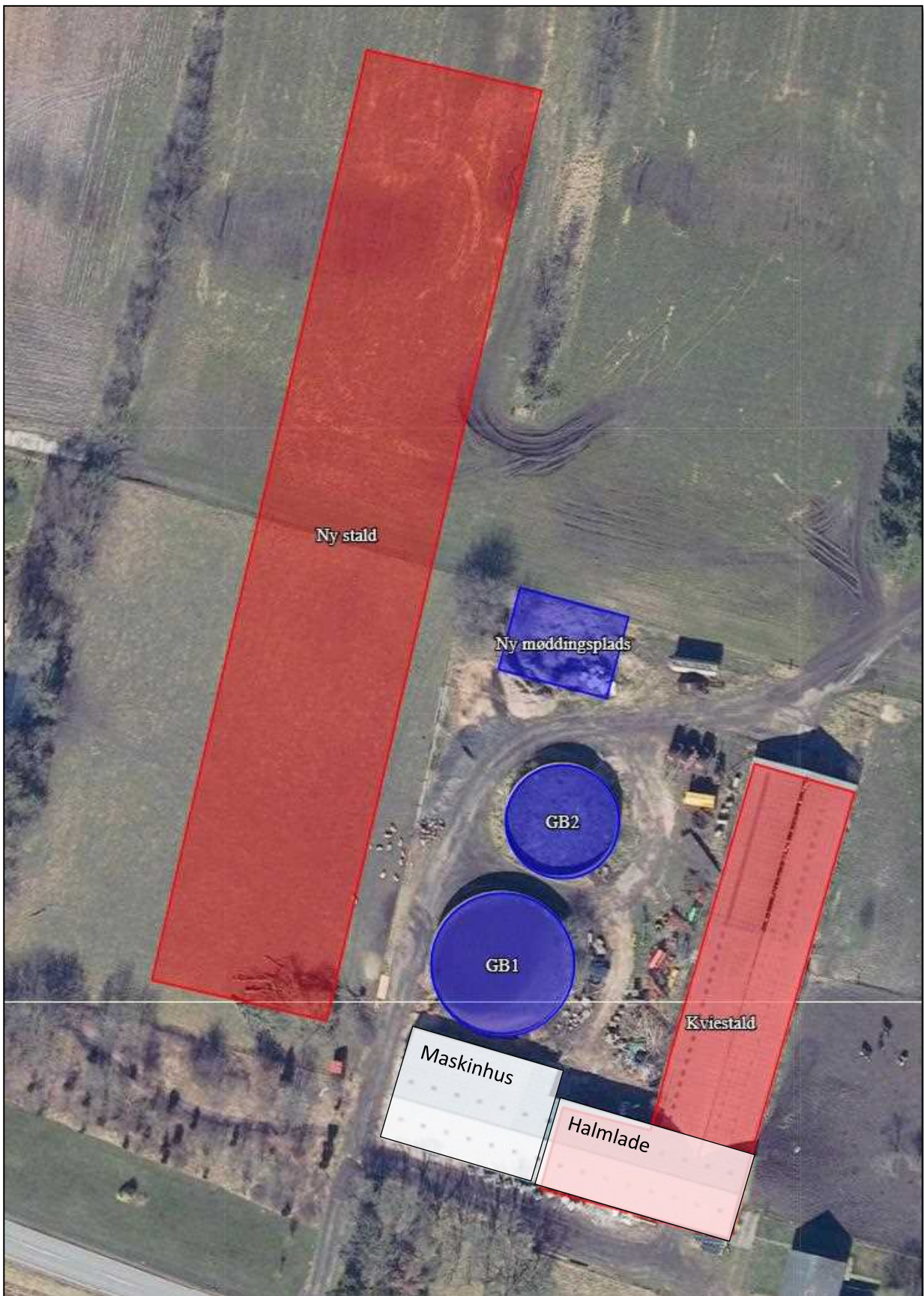
På figur 1 fremgår de fremtidige driftsbygninger, og på figur 2 kan en skitse over produktionsarealer og staldsystemer ses.

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg. I tabel 3 fremgår flere oplysninger om husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Ny møddingsplads	Fast				300
GB1	Flydende				510
GB2	Flydende				320

Tabel 2. Husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg

Figur 1. Situationsplan

Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved opmåling foretaget af ansøger. Foderbord, nakkebom og persongangarealer er fratrukket.

Der sker som følge af det ansøgte en udvidelse af produktionsarealerne, i det der søges om en ny kostald.

Dyretypen er angivet som flexgruppen "alle kvæg", hvilket betyder, at der frit kan vælges mellem malkekøer, kvier, stude, ammekøer og slagtekalve indenfor de enkelte staldafsnit.

"Nudriften" og "8-års driften", som er angivet i it-ansøgningen, svarer til den godkendte produktion fra afgangens om skift af dyretype fra oktober 2014.

Nedenfor følger en gennemgang af de enkelte bygningers anvendelse ved den fremtidige drift.

Kviestald: Eksisterende staldbygning indrettet som sengestald med spalter og dybstrøelse. Stalden bruges som kviehotel. Det nuværende dybstrøelsesareal tages ud af drift, og arealet vil i fremtiden bruges til opbevaring af halm. Der søges i ansøgt drift om "flex alle kvæg sengestald med spalter". Produktionsarealet er angivet til 890 m². Ansøger formoder at det maksimale dyrehold i stalden vil være 160 kvier. Stalden er med naturlig ventilation.

Ny stald: Ny staldbygning. Ansøger ønsker opført en ny kostald med plads til 300 malkekvæg. Staldens størrelse er på 32 x 170 m, og den placeres i tilknytning til ejendommens hidtige bebyggelsesarealer, 15 m vest for eksisterende gyllebeholder. Stalden indrettes med fast drænet gulv, malkerobotter og dybstrøelsesbokse. Ansøger har ikke endelig fastlagt indretningen af stalden, og på den baggrund er staldsystemet fast drænet gulv indtastet som gulvsystem i *husdyrgodkendelse.dk*, idet fast drænet gulv har en højere emissionsfaktor end dybstrøelsesstald.

Emissionsfaktor i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år:

- 0,89 kg NH₃-N pr. m² produktionsareal fast drænet gulv med skraber og ajlefløb pr. år for malkekøer, kvier og stue, ammekøer og slagtekalve (> 6 mdr.)
- 0,84 kg NH₃-N pr. m² produktionsareal med dybstrøelse pr. år for malkekøer, kvier, stude, ammekøer, slagtekalve (> 6 mdr.) og kalve (<6 mdr.).

Ansøger ønsker mulighed for frit at kunne vælge hvor i stalden, der skal være dybstrøelse, og hvor der skal være fast drænet gulv.

Der søges i ansøgt drift om 80,9 % udnyttelse af stalden, hvilket svarer til et produktionsareal på 4400 m². Yderligere søges der om flex alle kvæg.

Stalden opføres med stålspær, og i siderne af staldbygningen vil der være en sokkel af beton og lyse gardiner over. Taget vil bestå af mørkegrå sandwichpaneler og have en taghældning på ca. 20 grader. Gavlene vil være med stålplader. Byggeriet forventes at være opført i foråret 2024.

Se staldens placering, gulvsystem og produktionsarealer i figur 1 og 2 samt tabel 1.

Stalden er med naturlig ventilation

GB1: Eksisterende gyllebeholder på 2.200 m³ fra 2001. Der anvendes naturligt flydelag.

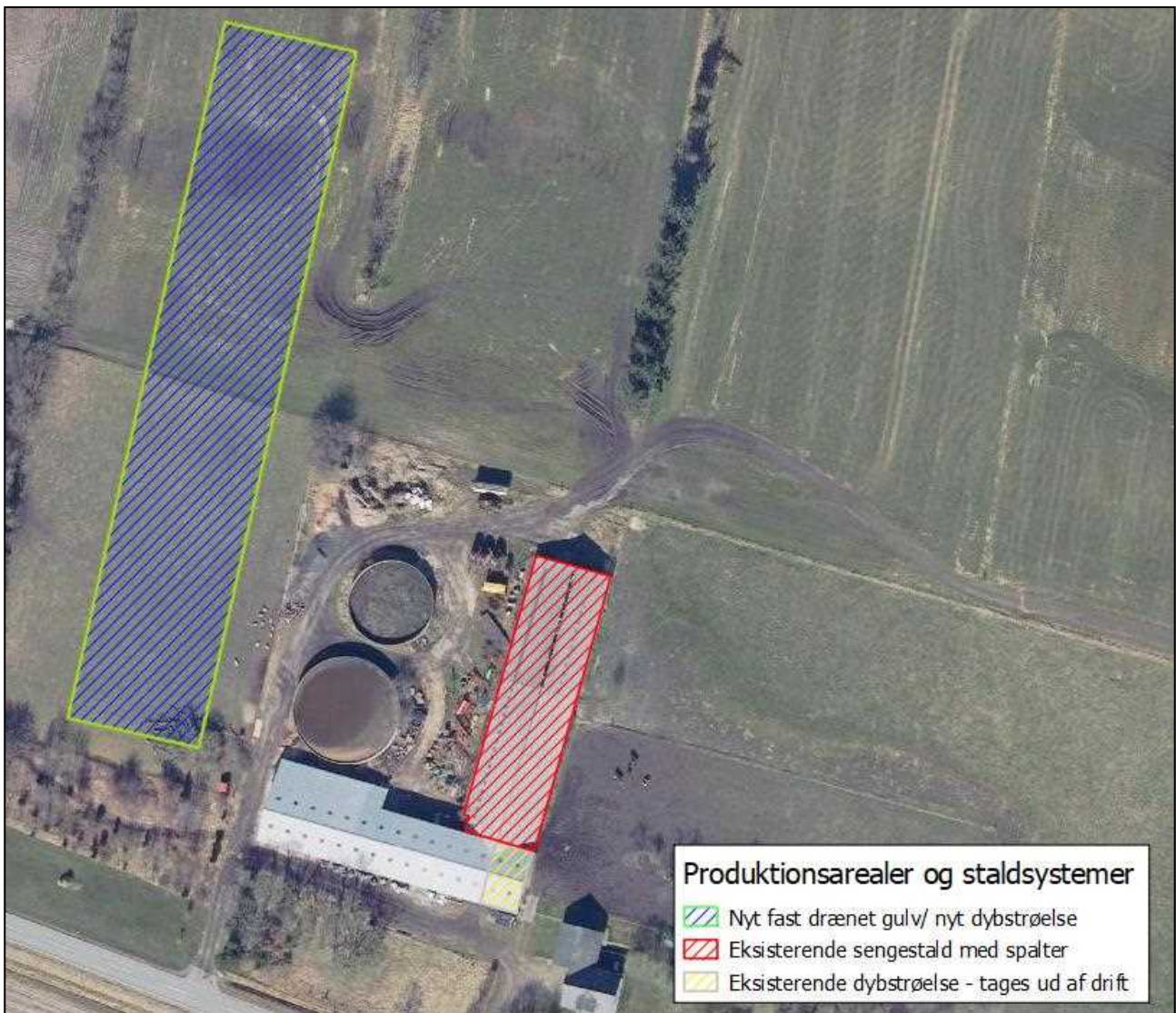
GB2: Eksisterende gyllebeholder på 1.200 m³ fra 1995. Der anvendes naturligt flydelag.

Ny møddingsplads:

Ny møddingsplads. Ansøger søger med nærværende ansøgning om ny møddingsplads på 20 x 15 m. Pladsen ønskes ca. 12,5 m nord for eksisterende gyllebeholder. Møddingspladsen indrettes på fast bund og med fald mod afløb.

Maskinhus: I den vestlige del af staldbygningen er maskinhus.

Fodersiloer: I ansøgt drift søges om opførelse af to nye fodersiloer. Fodersiloerne placeres på vestsiden af den nye kostald, ca. 40 m mod nord, målt fra staldens facade.

Figur 2. Produktionsarealer (skraveringer) og staldsystemer (farvesymbol)

Projektets erhvervmæssige nødvendighed

En ny kostald er erhvervmæssig nødvendig for den fremtidige drift på husdyrbruget, da Heagergaard I/S ønsker en mælkeproduktion på ejendommen. Derudover opfylder kviestalden ikke de krav, som er beskrevet i lov om hold af kvæg, hvorfor det netop er nødvendigt at bygge en ny stald, som kan leve op til de lov-mæssige og i lige så høj grad de dyrevelfærdsmæssige krav.

Ny møddingsplads er erhvervmæssig nødvendig for den fremtidige drift på ejendommen, da der er brug for at opbevaring af dybstrøelse. Det gælder især opbevaring af dybstrøelse fra småkalve. Møddingspladsen etableres med fast bund og afløb.

To nye fodersiloer er erhvervmæssig nødvendig for produktionen på Obbekjærvej 93, da det er en nødvendig foderkapacitet til den øgede husdyrproduktion.

Afløbsforhold

I den nye stald vil der være sanitært spildevand, da den indrettes med toilet- og bruseforhold. Det sanitære spildevand vil ledes til en separat septiktank.

Processpildevand fra den nye stald ledes til gyllekanaler, og videre med gyllen via gylleledning og over til nærmeste gyllebeholder (GB1).

Vand fra møddingspladsen løber i afløb og videre til nærmeste gyllebeholder (GB2).

Der er ingen dræn i området.

Tagvand fra den sydlige del af maskinhuset og foderladen ledes til tagrende og videre i lukket rør til nedsivning. Vand fra de resterende tagflader på maskinhuset og kviestalden ledes ud på jord til nedsivning.

Den nye stald opføres med tagrender, og tagvandet vil via tagrender ledes til nedsivning.

Afløbsforhold kan visualiseres på nedenstående figur.

Vurdering

Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand, restvand og ensilagesaft jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

Figur 3. Afløbsplan. Den orange markering indikerer den nye stald.

Foderopbevaring

Grovfoder opbevares i plansiloer på Obbekjærvej 87, og kraftfoder opbevares i foderlade på Obbekjærvej 87.

Halm opbevares i den sydlige del af kviestalden, som udgør halmlade.

I det ansøgte projekt ønskes desuden opført to fodersiloer vest for den nye kostald, se figur 4. Foder vil i fremtiden også opbevares i disse.

Der anvendes sand i sengene i ny stald, og halm bruges som dybstrøelse i dybstrøelsesboksene i ny stald.

Vurdering

Det vurderes, at foderet opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Lys

Der er ingen udendørs belysning på maskinhus, halmlade eller kviestald.

Ved det ansøgte projekt ønskes der udendørsbelysning med sensor på den sydlige gavl af den nye stald.

Indendørs lys tændes manuelt i kviestalden.

Ved det ansøgte projekt ønskes der indendørs belysning i den nye stald. Dette styres vha. timer. Der vil være natbelysning i stalden.

Lyset i stalden vil kunne ses fra vinduerne i siden af bygningen. Den nye stald er omkranset af andre bygninger samt læhegn, det vurderes derfor at lyset ikke vil være generende for omgivelserne.

Vurdering

Ejendommens fremtidige udendørsbelysning er styret med sensor, hvilket betyder, at det kun er tændt, når det er nødvendigt for driften. Der anvendes natbelysning i staldene, og der er ingen naboer der har udsyn mod staldens åbne sider. Ejendommen er afskærmet af beplantning mod landskabet, og det vurderes derfor, at ejendommens belysning ikke vil være til gene for omgivelserne eller trafikken.

Figur 4. Oversigtskort. Den orange markering indikerer den nye stald.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Ansøger ønsker at etablere en ny kostald på 32 m x 170 m på marken vest for eksisterende staldanlæg. Stalden opføres 15 m fra eksisterende gyllebeholder, og derfor i tilknytning til ejendommens hidtige bebyggelsesarealer.

Ansøger ønsker at etablere en ny intern vej hen til den nye staldbygning. Den interne vej ønskes etableret som en side i forlængelse af eksisterende driftsindkørsel, se figur 7.

Nord for eksisterende gylletank etableres en møddingsplads på 15 m x 20 m. På pladsen etableres afløb til nærmeste gyllebeholder.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gyllebeholder 2	1995	10 års	1.200	320	Flydelag
Gyllebeholder 1	2001	10 års	2.200	510	Flydelag
Gyllekanaler			600		
Møddingsplads				300	
I alt			4.000		

Tabel 3. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortank til gyllebeholder. I fortanken er der en el-pumpe, der pumper gyllen via underjordisk jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugeskran på gyllevogn.

Med denne godkendelse følger der en fleksibilitet i antallet og sammensætningen af dyreholdet. Det er derfor ikke på nuværende tidspunkt muligt at lave en kapacitetsberegning. Der vil dog til en hver tid være opbevaringskapacitet til 9 måneder for flydende husdyrgødning for nærværende bedrift. Jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen af 29/11/2021 § 10.

Dybstrøelse fra ny stald udmuges og kommer på møddingsplads.

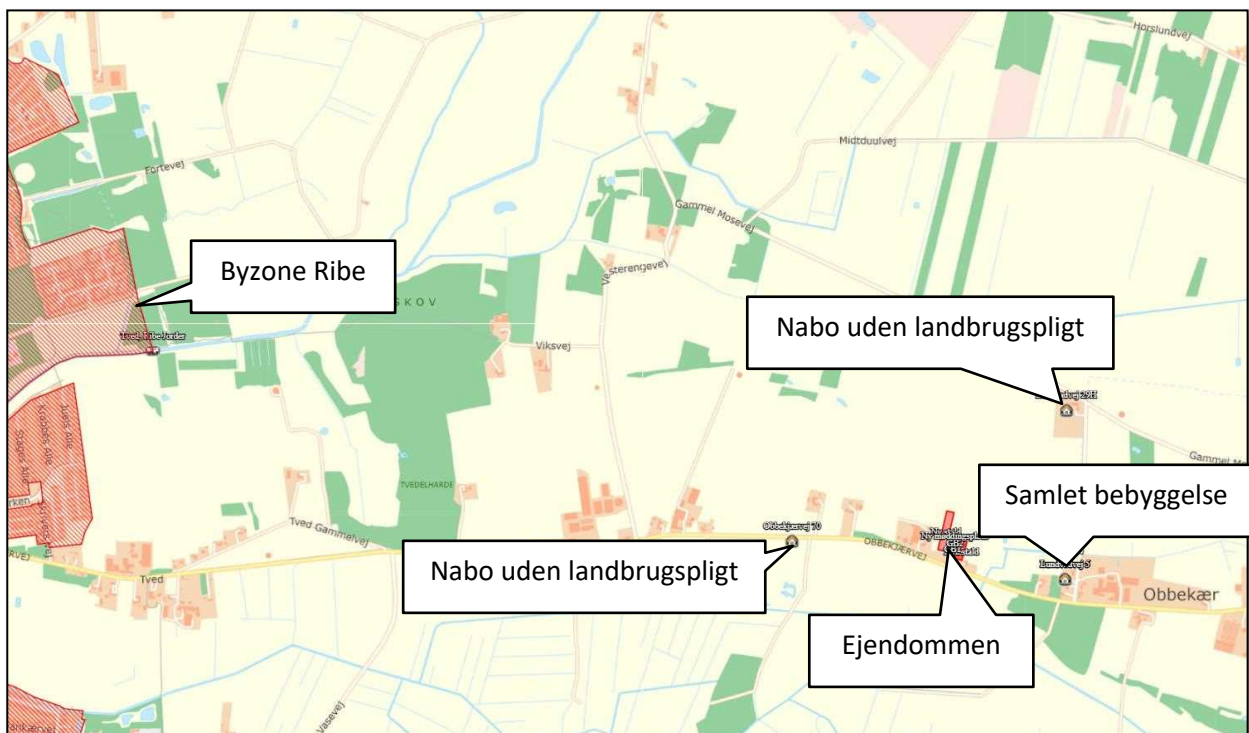
Vurdering

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Det ligger inden for det i kommuneplanrammen angivet land-område nr. 34-020-010. Nærmeste naboer uden landbrugspligt er henholdsvis Lundvadvej 5, som ligger ca. 450 m øst for kviestalden, Obbekjærvej 70, som ligger ca. 630 m vest for den nye stald samt Lundvadvej 29H, som ligger ca. 650 m nord for den nye stald. Den nærmeste samlet bebyggelse er Lundvadvej 5, beliggende ca. 450 m øst for staldanlægget. Nærmeste by er Ribe (Tved), som ligger 3,5 km nordvest for.

Figur 5. Ejendommens placering

Der er tjekket for gasledninger på evida.dk, og der er ikke kendskab til nogen gasledninger i umiddelbar nærhed til husdyrbruget på Obbekjærvej 93. Der er yderligere set på <https://www.tinglysning.dk/m/#/soeg>, og her er registreret følgende kendte ledninger højspændingsledning samt forsynings-/afløbsledninger. Herudover bekræfter ejer, at der ikke er flere ledningsføringer på ejendommen.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzonen, og det ligger inden for det landområde, som i kommuneplanen er benævnt 34-020-010.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	X	
Skovrejsningsområde	X	(X)
Lavbundsområde		X
Naturbeskyttelsesområde		X
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		X
Bevaringsværdigt landskab	X	
Større sammenhængende landskab	X	
Område for store husdyrbrug		X
Geologiske bevaringsværdier		X
Værdifulde geologiske områder		X
Kystnærhedszone		X
Strandbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Skovbyggelinje	X	
Å beskyttelseslinje		X
Sø beskyttelseslinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Fredede områder		X
Fortidsminde beskyttelseszone		X
Habitatområde		X
Råstofområder		X
Boringsnære beskyttelsesområder		X
Område med særlig drikkevandsinteresse		X
Nitratfølsomt indvindingsområde		X
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		X
Jordforurening V1		X
Jordforurening V2		X

Tabel 4. Landskabelige udpegninger

Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Skovrejsningsområder er områder, hvor rejsning af ny skov særligt fremmes. Tilplantning er frivillig og går ikke forud for landbrugsdrift. Det betyder, at der kan opføres byggeri, der er nødvendig for en fortsat landbrugsdrift. Den nordlige del af den nye stald ligger udenfor skovrejsningsområde.

Ejendommen ligger indenfor bevaringsværdigt landskab. I et bevaringsværdigt landskab skal landskabets karakter beskyttes og bevares, og nybyggeri må ikke forringe de landskabelige karaktertræk.

Større sammenhængende landskaber er områder, der så vidt muligt skal friholdes for nye tekniske anlæg, medmindre hensynet til bevaring af landskabsværdierne kan sikres.

Dele af den eksisterende staldbygning ligger indenfor skovbyggelinje, men da stalden er erhvervsmæssig nødvendige for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom, og der samtidig ikke er tale om ny opførelse, vil der ikke være konflikt med skovbyggelinjen.

Vurdering

Den nye kostald er placeret bag eksisterende tæt beplantning, så det visuelle udtryk fra Obbekjærvej ændres ikke. Stalden bygges i afdæmpede farver, og den vil få en højde på maksimalt 10,5 m.

På grund af bygningernes afdæmpede farve, den afskærmende beplantning og den relative lange afstand til naboer, vurderer ansøger, at den ansøgte udvidelse ikke vil skæmme landskabsoplevelsen, hverken for forbipasserende eller naboer.

Det ansøgte byggeri vurderes alt i alt på baggrund af dets placering og udformning ikke at forringe den landskabelige oplevelse.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav.

Afstandene er afsat som punkter i *husdyrgodkendelse.dk*.

Vurdering

Idet ejendommen ligger i stor afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 5.381,2 kg NH₃-N/år.

Kildehøjde for ventilationsluften kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Der er til kviestalden og den nye stald valgt 3 m. Ruheder er valgt som *Landbrug* i oplandet og efter beskaffenheden af naturarealet vurderet ud fra luftfotos i det enkelte naturpunkt f.eks. *Blandet natur med lav bevoksning*.

Der er kumulation i punktet "Kat. 1 Surt overdrev" (kategori 1 natur). Den maksimalt tilladte totalbelastning på 0,4 kg N/ha/år er overholdt, da totalbelastningen i kategori 1 naturen er på 0,0 kg N/ha/år.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften fastsat til produktionsarealet, som er godkendt ved afgørelse om skift i dyretype fra 24. oktober 2014.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 1 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 78: Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 2,5 km nordøst for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 2,5 km syd for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der tre moser og en hede, se figur 6.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der en ammoniakfølsom skove.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 6 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 6. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Overzicht af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kat. 3 Hede S	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
§3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,4	0,4	0,5
Kat. 3 Mose Ø	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,4	0,4	0,5
Kat. 3 Skov	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,4	0,4	0,5
Kat. 3 Hede	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,4	0,4	0,5
Kat. 3 Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,3	0,3	0,5
Kat. 2 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,1
Kat. 1 Surt overdrev	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0

Tabel 5. Naturberegninger

Indenfor 1.000 m fra ejendommen er der registreret flere enge, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Den nye stald etableres med en afstand på ca. 435 til den nærmeste § 3 eng mod sydvest. Merbelastningen til engen er beregnet til 0,4 kg N/ha/år.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg. Der er også undersøgt på arter.dk, som heller ikke viste nogle fund af Bilag IV.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg. Der er også søgt på arter.dk, som viste at der ikke var registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Jf. Biodiversitetskonventionen har Danmark forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. På den danske Rødliste er arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, registreret.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der jf. Den danske Rødliste ikke er registreret truede arter i nærheden af ejendommens anlæg. Der er også søgt på arter.dk, og her vises heller ingen registreringer af truede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Vurdering

Det ansøgte byggeri sker i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger. Derudover ændres der hverken på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, som kunne udgøre levested for flagermus. Med andre ord sker der ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for eventuelle bilag IV-arter. Derfor vurderes det, at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af eventuelle bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationsystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Alle stalde er med naturlig ventilation.

Overpumpning af gylle til gyllebeholder sker 2 gange pr. måned fra kviestalden, og det forventes, at gylle fra den nye kostald pumpes til gyllebeholder 1 gang pr. uge. Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er fastsat et landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Lundvadvej 29H	0	FMK	128,1	128,1	735,3	Ja
 Lundvadvej 5	0	FMK	128,1	128,1	536,2	Ja
 Obbekjærvej 70	0	FMK	128,1	128,1	672,5	Ja
 Lundvadvej 5	0	NY	416,5	416,5	536,1	Ja
 Tved, Ribe Jorder	0	NY	600,8	600,8	3503,3	Ja

Tabel 6. Lugtgeneberegning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer bebyggelse er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

Ved planlægning af nye byområder ses på anbefalinger i "Håndbog om Miljø og Planlægning – bolig og erhverv i byerne" fra Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, 2004. Her angives anbefalede mindste afstande mellem virksomheder og boliger for forskellige klasser. Klassifikationen er inddelt efter størrelse/type af virksomhed. Kvægbrug er i klasse 6, hvor afstanden sættes til minimum 300 m, se tabel 7. Afstanden angiver hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et nyetableret område med samlet bebyggelse eller by, baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold.

Ud fra dette kan det konkluderes, at byggeri beliggende i en afstand af 300 m eller mere fra husdyrbruget, ikke vurderes at være sårbare overfor den miljøbelastning den fremtidige udvidelse af staldanlægget medfører. Ved overholdelse af minimumsafstanden, sikres det, at boliger ikke påføres væsentlige gener.

Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes følgende inddeling af husdyrbrugstyper:

Klasse 1	0 m afstand	<p>Klasse 3: Hundepensioner, kenneler og rideskoler (mindre husdyrhold)</p> <p>Klasse 6: Pelsdyrfarme</p> <p>Klasse 6: Husdyrbrug med erhvervmæssigt dyrehold, minus husdyrbrug med grise</p> <p>Klasse 7: Husdyrhold med erhvervmæssigt dyrehold, bestående af grise.</p>
Klasse 2	20 m afstand	
Klasse 3	50 m afstand	
Klasse 4	100 m afstand	
Klasse 5	150 m afstand	
Klasse 6	300 m afstand	
Klasse 7	500 m afstand	

Tabel 7. Miljøklasser (Håndbog om Miljø og planlægning)

Det fremgår ligeledes af håndbogen, at de væsentligste miljøforhold for husdyrbrug er støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik og udvaskning af kvælstof til vandmiljøet.

Nærmeste samlede bebyggelse/by i denne konkrete sag er en vægtet gennemsnitsafstand på henholdsvis 536 m og 3.503 m, og de ligger således udenfor minimumsafstanden på de 300 m, som angivet ovenfor. Alene på grund af afstanden til samlet bebyggelse/by, forventes der således ikke gener for beboelser i områder udlagt til beboelse.

I det nedenstående er enkelte forhold uddybet.

Støv

Der er ingen væsentlige støvgener i forbindelse med den daglige drift på ejendommen.

Der kan være lidt støvgener i forbindelse med strøning og håndtering af halm, men dette er begrænset til inde i staldene.

Der kan opstå støv ved levering/indblæsning af foder. Dette er af kort varighed og kun indenfor ejendommens matrikel.

Der kan desuden opstå støv ved transporter til og fra ejendommen. Der er ingen nabobeboelser i nærheden af ejendommens indkørsler.

Vurdering

Generelt vurderes det, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og at de derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udmugning af dybstrøelse samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler bl.a. Neporex i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

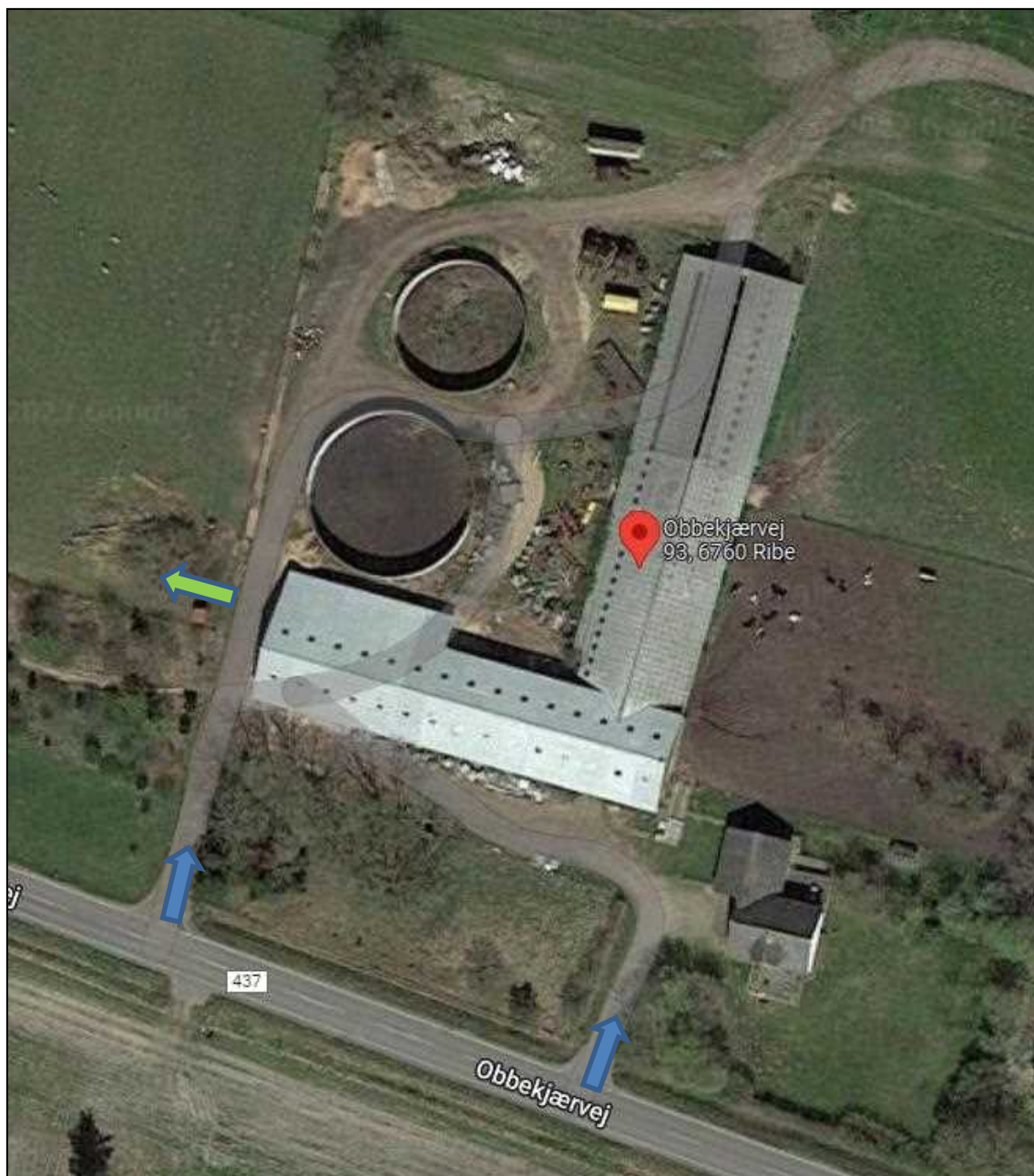
Vurdering

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der to indkørsler. Det er primært den vestligste indkørsel, der anvendes i forbindelse med driften. Den østlige er indkørslen til stuehuset. De fleste tunge transportere til og fra ejendommen (bl.a. mælkebil) vil ske ved den vestligste udkørsel. Den nærmeste nabobeboelse ligger ca. 110 m nordvest for denne indkørsel, og den ejes af ansøger selv.

Ind til den nye kostald etableres en vej (grøn pil) med min. 4 m i bredden.

Figur 7. Til- og frakørselsforhold

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, afhentning af mælk, udbringning af husdyrgødning, høstarbejde, levering af foder m.m. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Afhentning af mælk og levende dyr følger mejeriet/slagteriets køreplaner og kan derfor forekomme uden for normal arbejdstid.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Levende husdyr	53	53	Mellem Obbekjærvej 87 og Obbekjærvej 93
Afhentning af mælk	0	183	
Indkøbt foder	0	12	
Fodertransport med foderblander	183	365	Der blandes foder på Obbekjærvej 87 og køres til Obbekjærvej 93.
Halmkørsel	265	265	Der transporteres halm fra Obbekjærvej 93 og til Obbekjærvej 87 ca. 5x i ugen.
Udbringning af husdyrgødning, flydende	130	275	
Transport med dybstrøelse	0	12	Der transporteres dybstrøelse fra Obbekjærvej 87 og til møddingsplads på Obbekjærvej 93, 1 gang x om måneden.
Handelsgødning	1	1	
Døde dyr	2	15	Døde dyr transporteres til Obbekjærvej 87.
Affald	5	53	
Dyrlæge	2	26	
Øvrige (f.eks. sækkevarer, montører, elektriker m.m.)	53	53	
Samlet antal transporter	694	1313	

Tabel 8. Antal transporter til og fra ejendommen.

Der forventes at ske en stigning på 619 transporter årligt. Stigningen skyldes hovedsageligt en større gødnings- og grovfoderproduktion, som følge af den øgede besætning. Der vil fremover være mælkeproduktion på ejendommen, og derfor vil der fremadrettet være transporter i forbindelse med afhentning af mælk. Derudover vil der også være flere afhentninger af affald og flere dyrelægebesøg på ejendommen.

Transporter med gylle vil primært ske internt fra ejendommen og den nye gyllebeholder og ud på omkringliggende marker. Transporter på offentlig vej forsøges at holdes begrænset. Udbringning af dybstrøelse sker fra den nye møddingsplads og ud på de omkringliggende marker. Der sker ingen transporters med fast møg på offentlig vej i forbindelse med udbringning.

Transporter med afgrøder og udbringning af husdyrgødning sker i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporters i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporters foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/ levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporters i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporters så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporters til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor, og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporters kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporters i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjklender på et kvægbrug er malkeanlægget, foderleverancer, foderblanding, gyllepumper, støj fra transporters, m.v.

Alle stalde er med naturlig ventilation, og der er således ikke støj fra ventilationsanlæg.

I den nye kostald er der 4 malkerobottes, som kører ca. 22 timer i døgnet. Vakuumpumpen er frekvensstyret og er placeret midt i stalden hos malkerobottesne. Der er således god afskærmning for støjklenden. Desuden er malkerobottesne drevet af støjsvage motorer, hvilket begrænser støjen kraftigt.

Foderblanding sker dagligt i plansiloer på den anden ejendom på Obbekjærvej 87.

I maskinhuset er en lille kompressor, se figur 4, og den bruges kun ved behov.

Omrøring af gylle sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret.

Levering og indblæsning af foder er af kort varighed og et begrænset antal gange i løbet af et år, maks. 1 x pr. måned.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt interne transport på bedriften. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af halm. Belastningen af antallet af transport med husdyrgødning og afgrøder er i en afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transport i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transport foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr og afhentning af mælk kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets/ mejeriets køreplaner.

Der er ingen naboer tæt på de indkørsler, der anvendes til driften.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer betyder, at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget på Obbekjærvej 93 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: spild af kemi eller olie, brand samt uheld med eller ved gyllebeholder herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholder ved strejfen eller påkørsel eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen olietanke på ejendommen. Af kemikalier findes der kun rengøringsmidler på ejendommen.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at de er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet.

Ved påkørsel eller strejfen af en gyllebeholder med maskiner eller andet, vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis en gyllebeholder skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på en gyllebeholder vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt. Det vil dog efterhånden løbe mod en lavning i terrænet nord for ejendommen og herefter mod vandløbet øst for ejendommen. Vandløbet kan nem spærres vha. en halmballe eller jord.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld, og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

Forslag til egenkontrol

- Der etableres flydelag på gylletankene for at minimere ammoniakemission. Flydelaget kontrolleres, og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på, at flydelaget lever op til kravene.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.
- Der overvåges ved gyllepumpning.
- Tæthed af overjordiske dele og kabler på gyllebeholdere efterses årligt for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandør.
- Der udføres 10-årig beholderkontrol, hvilket betyder, at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret af en autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.
- Vandforbruget registreres årligt med henblik på at kunne identificere lækager. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Elforbruget registreres månedligt.
- Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser,
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen.

Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, og at gødning tilføres markerne, når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

- Maskinstation står for sprøjtningen, og her føres der journal over forbruget af sprøjtemidler.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Grundvand

Husdyrbruget ligger ikke indenfor område med særlig drikkevandsinteresse.

Husdyrbruget ligger heller ikke indenfor boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde.

Der er en markvandsboring på husdyrbruget, DGU nr. 140.1317.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for, at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Fra bygninger med dyr eller fra oplag af husdyrgødning og til vandboringen er der 69 m eller længere, og det er dermed længere end afstandskravet på 25 m til vandboring.

Ud fra ovenstående vurderes det, at den påtænkte udvidelse ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie i form smøreolie. Smøreolien opbevares i en trommel i maskinhuset. Tromlen er placeret på fast bund uden afløb. Ved tilfælde af opbevaring af spildolie, vil det ske i tætte tromler i maskinhuset og på fast bund uden afløb.

Dieselolie til maskiner m.m. hentes i dieseltank på anden ejendom (Obbekjærvej 87).

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af rengøringsmidler. Det er minimalt, hvad der anvendes af rengøringsmidler.

Der er ingen pesticider på ejendommen.

Medicin

Medicin opbevares i et køleskab i den nye stald.

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg hver 2. uge. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent, at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Vurdering

Det vurderes, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Esbjerg Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

Dagrenovation samt pap/papir og glas fra bedriften fyldes i affaldscontainere, som placeres nær den nye stald. Affaldscontainerne tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen/erhvervsaffald opbevares i maskinhuset og afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i maskinhus. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Olie- og kemikalieaffald:

I tilfælde af olieaffald på ejendommen, afleveres det på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke, at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr transporteres til Obbekjærvej 87, hvor de opbevares overdækket af et kadaverdækket.

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand, markvanding og rengøring. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra det lokale vandværk samt fra markvandsboring.

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller drikkekar, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Vandforbruget på ejendommen forventes at stige som følge af drikkevandsbehovet til den større besætning og de fire nye malkebotter.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie.

Elforbruget anvendes hovedsagligt til malkebotter, købørster, køletank, belysning og gyllepumpning.

Dieselolien anvendes til strømaskine, foderblander og traktorer.

Elforbruget forventes at stige. Stigningen i elforbruget skyldes hovedsageligt etableringen af ny kostald og fire nye malkebotter.

Af energibesparende teknikker kan nævnes lavenergipærer/LED pærer og frekvensstyret vakuumpumpe.

Udendørs belysning har bevægelsescensor. Indendørs belysning i ny kostald styres ved timer.

I den nye stald installeres der varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkøling. Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser. Systemet til opvarmning af vand til vask af køletank og malkeanlæg justeres, dels så vandet ikke opvarmes mere end nødvendigt og dels så den opvarmede vandmængde passer til forbruget. Kompressoren til køletanken kontrolleres løbende for utætheder i luftsystemet. Utætheder vil forårsage et stort elforbrug.

Der er naturlig ventilation i staldene, hvorfor der ikke er et energiforbrug til ventilatorer.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med den daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter, så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Der anvendes LED-belysning i stalden, som minimerer elforbruget.
- Arealerne tilknyttet husdyrbruget ligger forholdsvis samlet. Gylletankene ligger nær de arealer, gyllen skal udbringes på. Derved minimeres vejtransporten med traktor og gyllevogn. Dette bidrager til et lavere forbrug af brændstof.
- Der sker forkøling af mælken, og vakuumpumpen er frekvensstyret. Begge er tiltag, der er med til at reducere energiforbruget og derved også CO₂ emissionen.

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4948	433	5381
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4948	433	5381
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	☒ Ja

Tabel 9 BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende stald niveau for kviestalden og som nyt staldafsnit for den nye kostald. Der er ikke anvendt miljøteknologier i forbindelse med opnåelse af BAT.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
Ny stald	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Kviestald	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit

Tabel 10. Forudsætninger for BAT-beregning

BAT-niveauet er opnået ved, at der er anvendt:

- Fast drænet gulv
- Dybstrøelse

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden, vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet, nævnt. I alle de foregående afsnit vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er beliggende i område med landskabelige interesser. For at undgå at skæmme landskabet, opføres den nye stald i tilknytning til ejendommens hidtige bebyggelsesarealer og afskærmet af eksisterende bygninger og beplantning.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Trommel til smøreolie står indendørs på fast gulv uden afløb og evt. spildolie står i trommel på spildbakke, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der er flydelag på gyllebeholderne, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.
- Der foretages forskellige egenkontroller for bl.a. at følge produktionen samt forbrug af f.eks. foder, el og vand m.m.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til, at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Obbekjærvej 93 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for, at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed. Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand, der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed. I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissioner. Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det, at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget på Obbekjærvej 93 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den mest optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som Heagergaard I/S har til rådighed. En ny kostald vil sikre, at ejendommen opfylder de lovmæssige krav ift. lov og hold af kvæg og dertil også de dyrevelfærdsmæssige krav. Derudover giver kostalden en optimal udnyttelse af det resterende anlæg.

Udover den valgte løsning er der vurderet på alternative muligheder mht. placering af byggeriet.

Der har været overvejet at opføre den nye stald længere mod vest, tættere på ejendommen på Obbekjærvej 87, men det er fravalgt, da stalden dermed ikke vil ligge i tilknytning til eksisterende byggeri. Ved at placere den nye stald i tilknytning til eksisterende byggeri på husdyrbruget, holdes staldanlæggene samlet og vil tilsammen udgøre én samlet bygningsmasse. Det giver en god driftsmæssig sammenhæng og virker mindre skæmmende i landskabet.

En alternativ placering er at placere den nye stald i umiddelbar forlængelse af den nuværende kviestald, men dette er fravalgt af driftsmæssige hensyn og intern logistik.

Husdyrbruget er begrænset af samlet bebyggelse mod øst og nabobeboelse uden landbrugspligt mod nord, og derfor er der med den valgte løsning også taget hensyn til at begrænse evt. lugtgener ved at placere stalden længst muligt væk fra disse bebyggelsestyper. Den ansøgte løsning anses derfor for den mest optimale løsning i forhold til ejendommens placering.

Vurdering

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes, om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Vurdering

Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.